

6

שוויון מגדרי
בתעסוקה
ובהזדמנויות
כלכליות

למרות ההישגים הרבים בקידום השוויון המגדרי, גם בשנת 2022 נשים עדיין אינן שותפות מלאות ושוות בזירה הכלכלית. חסמים וסטריאוטיפים על רקע מגדר מגבילים את האפשרויות הכלכליות שלהן כעובדות, כמנהלות, כיזמות וכבעלות עסקים. חלקן של נשים בעולם בסך ההכנסות הגלובלי מעבודה היה בשנת 1990 כ-30% וכיום מגיע ל-34% בלבד (World Inequality Report, 2022).

מצב זה פוגע בנשים עצמן, אבל מעבר לכך, הוא פוגע גם בכלכלה ובחברה כולה. מחקר של חברת מקינזי הראה, שאם נשים בעולם היו משתתפות בשוק העבודה באופן זהה לגברים, המשמעות הייתה תוספת של 26% (28 טריליון דולר) לתמ"ג (GDP) השנתי הגלובלי (McKinsey Global Institute, 2015). הבנק העולמי הראה שאף שנשים יזמות מוגבלות יותר מבחינה חברתית ומבחינת בעלותן על משאבים, הן תורמות באופן ניכר לצמיחה כלכלית ולהפחתת העוני, והן נוטות יותר מאשר יזמים גברים להשקיע בחינוך, בבריאות ובתזונה של המשפחה (GEM, 2017).

עיריית תל-אביב-יפו הפועלת מזה שנים לחיזוק החוסן העירוני, הגדירה בין היתר, בתכנית האסטרטגית העירונית (2017), מסגרת פעולה לקידום 'עיר לכל תושביה', ובכלל זה קידום שוויון הזדמנויות, צמצום פערים ומימוש הפוטנציאל של פרטים, קבוצות וקהילות בעיר, לצד צמיחה כלכלית מכילה היוצרת תנאים לשגשוג ולרווחה לכל קבוצות האוכלוסייה.

פרק זה ממשיך מסגרת זו ומקודם על ידי גורמים עירוניים שונים, ביניהם: הרשות לחוסן ושוויון חברתי, מינהל קהילה, תרבות וספורט, מינהל שירותים חברתיים, עיר עולם ותיירות ועוד. הפרק מציע כיווני פעולה שמטרתם לקדם שוויון מגדרי בעיר לנוכח השינויים המהירים שמתרחשים בעולם העבודה והיזמות, ולבסס את השוויון המגדרי כעדשה שתקדם את הכלכלה המקומית בתל-אביב-יפו, ובכך גם את כלכלת ישראל בהיותה של העיר מרכז כלכלי.

**הפורום הכלכלי העולמי העריך בשנת
2021 שיחלפו עוד 267 שנים עד
שיצטמצם הפער המגדרי הגלובלי בתחום
ההשתתפות וההזדמנויות הכלכליות.**

(WEF, 2021)

אי שוויון מגדרי בשוק העבודה

במרבית משקי הבית, נשים הן עדיין האחראיות העיקריות לעבודות הטיפול בילדים, בהורים נתמכים ובבית, מה שמכתיב להן מעמד משני בשוק העבודה בשכר שמחוץ לבית:

נשים מרוכזות יותר מאשר גברים במשרות חלקיות, מתמודדות עם בידול תעסוקתי (segregation) והסללה, כבר מתקופת הלימודים, למקצועות 'נשיים' ולתחתית השרשרת הניהולית, עם תנאי עבודה נחותים, פערי שכר ופחות ביטחון תעסוקתי. נשים גם מתמודדות עם הטרדות מיניות בעבודה ומופלות לרעה בקבלה לעבודה, בתנאים ובקידום (עוד בנושא זה בפרק 'ייצוג שווה לנשים בהנהלה הבכירה ובמוקדי קבלת ההחלטות בעירייה ובמוסדותיה').

כמו בישראל כולה ובמקומות אחרים בעולם, המציאות הכלכלית בעיר תל-אביב-יפו מאופיינת בפערים מגדריים.

נתוני שנת 2020 מראים כי בתל-אביב-יפו, שיעור הנשים המשתתפות בכוח העבודה עמד על 68%. נתון זה אמנם גבוה בהשוואה לכלל הנשים בישראל (58%), אך נמוך בהשוואה לגברים תושבי העיר (78%).

שיעור המועסקות והמועסקים בעיר¹ היה דומה אבל ישנם הבדלים בהיקפי המשרה: 56% מהנשים עבדו בהיקף מלא, לעומת 69% מהגברים; 23% מהנשים עבדו בהיקף חלקי, לעומת 15% מהגברים.

מקום עבודה: בקרב תושבי העיר, שיעור הנשים שעבדו בעיר בשנת 2021 גבוה מעט בהשוואה לגברים (64% לעומת 62%, בהתאמה).

משלח יד: בשנת 2020, למעלה מ-60% מעובדי המכירות והשירותים ו-67% מהפקידות הכללית ועובדי המשרדים - היו נשים. לעומת זאת, שיעור הנשים בקרב המנהלים עמד על כ-24% בלבד.

נתונים משנים קודמות על פערי שכר בין גברים ונשים תושבי העיר, מלמדים על פער חודשי ממוצע של כ-37% ופער שכר שעות של כ-33% (בהתחשב בכך שנשים עובדות פחות שעות מגברים).²

(נשים בראי המספרים, 2022)

¹ שיעור המועסקות והמועסקים בעיר מתוך המשתייכים לכוח העבודה.

² מבוסס על נתוני 2018: גבר תושב העיר הרוויח 18,202 ₪ בממוצע, ואישה - 11,379 ₪.

נשים ביזמות ובעסקים

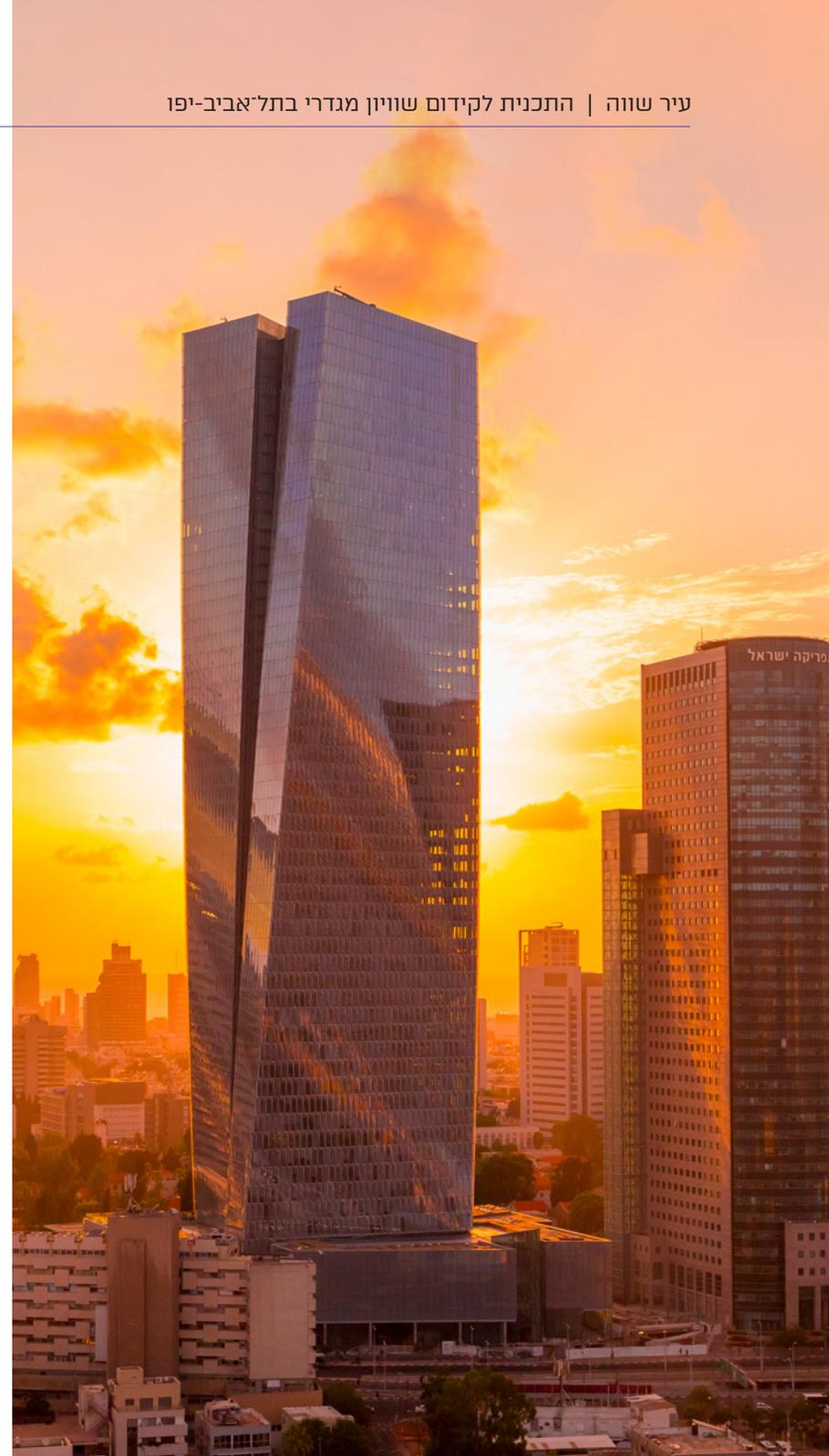
אמנם קיימת היסטוריה רבת שנים של פעילות יזמית של נשים, אך גם כאן קיימים פערים מגדריים. לא רק שנשים מקימות ומנהלות פחות עסקים, אלא שהן נוטות להתרכז בדרך כלל בעסקים קטנים יותר, לא פורמליים, וכן בענפים 'נשיים' כמו שירותים, חינוך ויצירה (ILO, 2015; משרד הכלכלה והתעשייה, 2018).

◀ בתל־אביב-יפו, שליש מהעוסקים העצמאיים שפעלו בעיר בשנת 2020 היו נשים, ונשים היוו רק 24% מהעוסקים שהעסיקו שכירים בעיר.

◀ לפי סקר משנת 2022 כ-23% מהעסקים הקטנים והבינוניים בעיר הם בבעלות של נשים.

הדבר קורה, בין השאר, מכיוון שיזמות, הקמה וניהול של עסקים, מושפעים מגישה למשאבים ולמימון, למיומנויות, לקשרים, להדרכה ולחסות. הגישה של נשים לכל אלו מוגבלת בהרבה מזאת של גברים, ותת־השקעה ביזמות של נשים היא תופעה גלובלית.

בין היתר, מחקרים מראים כי קיימת אפליה מגדרית במימון יזמות של נשים. מצב זה נשמר חרף התקווה שבעידן הדיגיטלי, שפותח אפשרות לקיום מסחר ועסקים באינטרנט ומאפשר קשרים עם מגוון משקיעים ולקוחות ברחבי העולם, יצומצמו האפליה וההטיות המגדריות.

השתלבות בשוק העבודה העתידי

מול השינויים הרבים שפוקדים את שוק העבודה, שהם בראש ובראשונה שינויים טכנולוגיים, חסמים הקשורים בגישה ובהשכלה, כמו גם הטיות ונורמות חברתיות-תרבותיות, מצמצמים את יכולתן של נשים ליהנות בצורה שווה מהזדמנויות כלכליות חדשות, הן כעובדות והן כבעלות עסקים.

שיעור הנשים במקצועות ה-STEM (מדעים, טכנולוגיה, הנדסה ומתמטיקה) ובתעשיות ההייטק עדיין נמוך. ישנם מקומות שבהם קיים פער מגדרי בגישה לכלים דיגיטליים. מאפיינים אלה עשויים להשפיע על אפשרויות ובהתאם על הפרנסה של נשים בשוק העבודה של העתיד, ולשמר, אם לא להעמיק, פערים מגדריים.

בישראל, על אף העובדה שכ-50% מהלומדים 5 יחידות מתמטיקה בתיכון הן נערות, נשים מהוות רק 31% מהסטודנטים לתואר ראשון במקצועות ההייטק המורחבים, וכ-33% מהעובדים בתפקידים בהייטק (כשהן רק 28% מהעובדים בתפקידי ליבה טכנולוגיים).

נשים מהוות רק 16.5% מהשותפים בקרנות הון-סיכון הגדולות והפעילות בישראל וכ-9% בלבד מכלל המנכ"לים שהקימו חברות סטארט-אפ (רשות החדשנות, 2022).

שיעור הנשים בתפקידים טכנולוגיים בצה"ל עמד בשנת 2019 על 23% בלבד (TheMarker, 2020).

העיר תל-אביב-יפו היא המרכז הכלכלי הפועם של מדינת ישראל ומרכז 'הסטארט-אפ ניישן': בעיר פועלים 12% מהעסקים במדינה - יותר מאשר ערים גדולות אחרות בישראל (שנתון סטטיסטי, 2021). כמעט חצי מחברות ההייטק בישראל פועלות במטרופולין תל-אביב ו-29% ספציפית בעיר תל-אביב-יפו. המועסקים בחברות טק בעיר מהווים 20% מהמועסקים בחברות טק בישראל (דוח אקוסיסטם החדשנות של תל-אביב-יפו לשנת 2020).

האקוסיסטם לחברות סטארט-אפ בתל-אביב-יפו דורג מסי' 7 בעולם (Startup Genome, 2021). אבל במדד האחרון של חברת דל העולמית, שמדרג ערים ברחבי העולם לפי מידת המשיכה והתמיכה שלהן בנשים יזמות, תל-אביב-יפו דורגה במקום ה-32 בלבד מתוך 50 ערים בעולם (Dell Women Entrepreneur Cities Index, 2019).

פעילות עירונית כמנוע לצמיחה מקומית

על רקע כל זאת, עיריית תל-אביב-יפו שמה לה למטרה לאמץ אסטרטגיות פעולה שישפרו את המציאות הכלכלית של נשים בעיר - בעבודה, ביזמות ובבעלות על עסקים בכלל ובהייטק בפרט, וזאת כחלק מהותי מהמשך חיזוק הכלכלה המקומית ובניית החוסן העירוני. הצורך בפעולות אלה מקבל משנה תוקף על רקע השינויים שפוקדים את שוק העבודה - כולל זה המקומי, ובמיוחד נוכח משבר הקורונה, שפגע באופן לא פרופורציונלי בנשים והעמיד בסכנה ממשית הישגים שכבר הושגו לשוויון מגדרי בזירה הכלכלית.

◀ בישראל, במהלך חודשי הקורונה, שיעור הנשים בקרב דורשי העבודה החדשים שנרשמו בלשכות התעסוקה היה גבוה מזה של גברים. בקרב נשים ניכרה תנודתיות גבוהה יותר ביציאה מעבודה וחזרה אליה מאשר בקרב גברים, ככל הנראה בזיקה לסגירה ופתיחה של מערכת החינוך ושל מקומות העבודה בענפים שבהם הן מועסקות (מדד המגדר, 2021).

◀ בתל-אביב-יפו, בצל מגפת הקורונה, נשים חששו יותר מגברים מיכולתן לכסות הוצאות, ודיווחו בשיעורים גבוהים יותר על פגיעה בהכנסה עקב ירידה בהיקף העבודה. הן היו פסימיות יותר באשר לאופק הכלכלי, והעריכו שהמצב הכלכלי שלהן ושל משק הבית שלהן יחמיר (נשים בראי המספרים, 2021).

לצמצום פערים מגדריים ושמירה על השתתפותן של נשים בפעילות כלכלית מקומית ואף הרחבה שלה, יש חלק מהותי ונחוץ במאמצי השיקום, כמו גם בבניית החוסן העירוני לטווח ארוך ובפיתוח עמידות מפני משברים עתידיים.

מה למדנו מהעולם?

ניו יורק

ניו יורק היא בין הערים המדורגות באופן עקבי כאחת מהערים הטובות, אם לא הטובה ביותר בעולם, ליזמות של נשים, ולעירייה יש תפקיד משמעותי בכך. בין היתר, בשנת 2016 הוקם משרד מיוחד בעירייה שמטרתו לסייע לעסקים בבעלות נשים ומיעוטים בהתקשרויות עם העירייה ומוסדותיה. בעיר פועלת גם היוזמה We NYC שמטרתה לסייע לנשים בעיר לפתוח עסקים ולהגדיל אותם: תחילה נעשה מחקר נרחב שמטרתו למפות את היזמות ובעלות העסקים בעיר ולאפיין את החסמים שעומדים בפניהן באמצעות סקר אינטרנטי וראיונות עם נשים מרחבי העיר. בהמשך למחקר, We NYC מציעה מימון לחברות, תכניות נטוורקינג ומנטורינג, סדנאות ליזמות בנושאים כמו מימון, הלוואות, כישורי מו"מ ומנהיגות, וכן שירותים משפטיים. בנוסף, פועלת התכנית Women.nyc כחלק מתאגיד פיתוח כלכלי שפועל בעיר, ומציעה מגוון משאבים לתושבות [מדריכי מידע, סדנאות ולימודים, מימון, סיוע במציאת עבודה ועוד].

ברצלונה

בברצלונה, סוכנות הפיתוח הכלכלי המקומית, Barcelona Activa, פועלת כבר כשלושה עשורים לקידום נשים בעולם העסקים באמצעות הפעלת בית ספר ליזמות לנשים אשר הורחב והפך בשנים האחרונות לתכנית מובילה בשם LIDERA עם משאבים לתושבות כמו: סדנאות לרכישת מיומנויות לצורך חיפוש עבודה וניהול, קורסים מקצועיים (למשל ב-IT Academy), חלל לנטוורקינג ומנטורינג ועוד.

סן פרנסיסקו

סן פרנסיסקו מתחרה באופן קבוע בניו יורק באטרקטיביות ובתמיכה בנשים יזמות, ודורגה בשנת 2019 במדד דל במקום הראשון מתוך חמישים ערים בעולם בנושא זה. המשרד לפיתוח הכלכלה וכוח העבודה בעיר (The Office of Economic and Workforce Development), מפעיל תכניות ייעודיות ליזמות, בדגש על נשים מאוכלוסיות גיוון, הכוללות למשל: תכנית בת 12 שבועות המספקת הכשרה, מנטורינג, נטוורקינג ותמיכה קהילתית לנשים ששואפות ליזמות. בוגרות התכנית יכולות להתחרות על פרס כספי להקמת עסק; תכנית אחרת מציעה שירותי ייעוץ אישיים וללא תשלום לנשים בעלות עסקים קיימים בעיר; בנוסף קיימת גם תכנית להכשרה ולתמיכה בבעלות פשוטונים במטרה להבטיח טיפול איכותי לילדי העיר; אינקובטור ליזמות בתחום המזון המסייע לנשים בשלניות מרקע סוציו-אקונומי נמוך ומקהילות מיעוטים לפתוח עסק שייצר להן הכנסה; וקרן מענקים כספיים לבעלות עסקים קטנים בעיר לפרויקטים ייעודיים ולהגדלת העסק, אשר העניקה סיוע ייחודי בזמן משבר הקורונה.

כיווני פעולה עירוניים לחמש השנים הקרובות <<<

מינוף יזמות ועסקים בבעלות נשים

נשים הרוצות להשתלב במגזר העסקי בכלל ובתחום היזמות בפרט, צריכות להשקיע מאמץ רב יותר ולהתמודד עם חסמים אישיים וחברתיים ייחודיים, כגון חלוקת התפקידים המגדרית בחברה, קשיים באיתור מקורות מימון, רשתות קשרים מצומצמות ביחס לגברים ועוד.

מענים מותאמים לנשים **בביצוע**

פיתוח מענים מותאמים ותמיכה ביוזמות קיימות לנשים עצמאיות, יזמות ובעלות עסקים. למשל, מתחמי עבודה משותפים, פיתוח קהילות נשים בעלות עסקים ועוד.

רכש עירוני **בביצוע**

העירייה פועלת לקידום עסקים בבעלות נשים באמצעות הליכי ההתקשרויות והרכש העירוניים.

הרחבת הידע

הרחבת הידע העירוני על אתגרים וצרכים של נשים עובדות, עצמאיות, יזמות ובעלות עסקים מקומיים במגוון תחומים, במטרה לפתח מענים מיטביים בתחום.

סקרים ייעודיים וקבוצות מיקוד **בביצוע**

סקרים שיבחנו קבוצות מיקוד של נשים בעיר על פי אפיונים תעסוקתיים. למשל, נשים עצמאיות, בעלות עסקי רחוב ועוד.

איסוף נתונים בפילוח מגדרי **בביצוע**

הרחבת איסוף הנתונים בנושא תעסוקה מקומית, תוך דגש על פילוח מגדרי. למשל, מידת השתתפות נשים בתעשיית ההייטק בעיר.

מה בשטח?

תכנית She-fting - מחשבות מסלול מחדש

תכנית שמטרתה לסייע לתושבות העיר הנמצאות בצומת תעסוקתי, ושוקלות מעבר לתעשיית ההייטק. התכנית, שהחלה לפעול בשנת 2021 במרכז לחדשנות עירונית 'הספרייה', מציעה הרצאות על מושגי יסוד והיכרות עם מגוון תפקידים בהייטק, סדנאות מעשיות, מעגלי שיח קבוצתיים וייעוץ תעסוקתי פרטני. חלק גדול מבוגרות המחזור הראשון והשני כבר השתלבו בתפקידים שונים בחברות טכנולוגיה מקומיות, המשיכו לקורס מקצועי או בחנו יציאה לדרך יזמית.

קידום שוויון מגדרי בתעשיית ההייטק המקומית

תכניות ייעודיות לנשים **בביצוע**

הכשרות מקצועיות, פלטפורמות להשמה, תכניות מנטורינג ועוד לנשים ממגוון קבוצות במסגרת 'תל אביב טק'¹ ומרכזי החדשנות העירוניים.

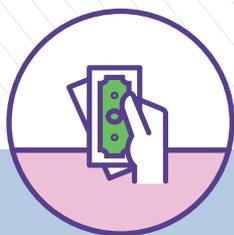
נשים מובילות בתעשיית ההייטק

פיתוח פורומים של סטארטאפיסטיות, מייסדות ומשקיעות, לחשיבה משותפת על צרכים, אתגרים, יוזמות משותפות וקידום נשים בענף.

פיתוחים טכנולוגיים **בביצוע**

תמיכה בפיתוחים טכנולוגיים לקידום שוויון מגדרי, בין היתר באמצעות 'סיטיזון'².

¹ תל-אביב טק היא תכנית לשיתוף פעולה של עיריית תל-אביב-יפו עם חברות הטק בעיר, לתמיכה בשגשוגן והישארותן בעיר.
² מיזם שהוקם בשיתוף העירייה, אוניברסיטת תל אביב ופארק עתידים תל-אביב, כמעבדת חדשנות ושדה ניסוי במטרה לקדם פתרונות טכנולוגיים לאתגרים עירוניים.

מה בשטח?

קורס ידע פיננסי לנשים

בשנת 2022 נפתח במרכז הגאה של עיריית תל-אביב-יפו מחזור ראשון של קורס ידע פיננסי לנשים מקהילת הלהט"ב. הקורס נותן בידי המשתתפות כלים לניהול ממון, לחיסכון, לבניית תקציב ולהתנהלות כלכלית נכונה. כמו כן, הקורס מציע היכרות עם מושגי יסוד בבנקאות ובשוק ההון וכן עם העולם הביטוחי והפנסיוני. לאור הצלחת הקורס צפויים להיפתח מחזורים נוספים.

עידוד השכלה והכשרה של נשים בעיר

במטרה לקדם מוביליות תעסוקתית של נשים, פיתחה העירייה תכניות השכלה והכשרה ייעודיות.

לימודים אקדמיים **בביצוע**

תכניות הכשרה ותמיכה בלימודים אקדמאיים של נשים בדגש על אוכלוסיות מגוונות.

מקצועות STEM

עידוד ילדות ונערות ללימודים במקצועות מדעיים וטכנולוגיים.

חינוך פיננסי **בביצוע**

קורסים וסדנאות לנערות ולנשים בנושא חינוך פיננסי.

צוות ניהול התכנית, הרשות לחוסן ושוויון חברתי

אפרת מייקין-כנפו, מנהלת הרשות לחוסן ושוויון חברתי ויועצת ראש העיר לקידום מעמד האשה
איילה אזולאי, סגנית מנהלת הרשות לחוסן ושוויון חברתי
אורית מרום, מנהלת תחום בכירה, חוסן ושוויון מגדרי
נעה דגן, מנהלת פרויקטים בכירה, חוסן ושוויון מגדרי
שי אוקסנברג, מנהלת פרויקטים, חוסן ושוויון מגדרי, כותבת התכנית

רשימת משתתפות ומשתתפים

בהובלת:

רונית פרבר, מנהלת מנהל קהילה, תרבות וספורט

מחקר, ייעוץ ופיתוח מקצועי:

עו"ד שי אוקסנברג

מנהל קהילה, תרבות וספורט

רובי מגן, מנהל מרכז קהילתי - המרכז הגאה
אבישי שפירא, מנהל תחום בכיר לצעירים
אור תום עדי, מנהל פעילות ופרויקטים - המרכז הגאה
יוני מלמד, מנהל הספרייה - מרכז לחדשנות עירונית לשעבר

המישלמה ליפו

רפי שושן, מנכ"ל המישלמה ליפו
אורנה כרמי, מנהלת תחום השכלה וקידום תוכניות להשמה ותעסוקה

אגף רכש ולוגיסטיקה

יגאל סקורצרו, מנהל אגף רכש ולוגיסטיקה

מנהלת עיר עולם ותיירות

שרון לנדס פישר, מנכ"לית מנהלת עיר עולם ותיירות
מיכל מיכאלי, מנהלת מחלקת פיתוח כלכלי בין לאומי ותל-אביב טק
אסתאר נטי, ראש תחום הכשרות טק ואחריות תאגידית, תל-אביב טק
דורית דדי, מנהלת הרציף לשעבר

Raday, F. & Oksenberg, S. (in press). Article 11. In M. Freeman et al. (Eds.), *The UN Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination Against Women: A Commentary* (2nd ed.). Oxford University Press.

San Francisco Office of Economic and Workforce Development. (n.d.). *Women's Entrepreneurship Programs*. City and County of San Francisco. Retrieved September 14, 2022, from <https://oewd.org/women%E2%80%99s-entrepreneurship-programs>

Startup Genome. (2021). The *Global Startup Ecosystem Report 2021*. Retrieved from <https://startupgenome.com/article/rankings-2021-top-30-plus-runners-up>

UN. (2020). *Policy Brief: The Impact of COVID-19 on Women*. Retrieved from <https://www.unwomen.org/sites/default/files/Headquarters/Attachments/Sections/Library/Publications/2020/Policy-brief-The-impact-of-COVID-19-on-women-en.pdf>

United Nations Department of Economic and Social Affairs - Sustainable Development. (n.d.). Retrieved September 14, 2022, from <https://sdgs.un.org/>

WE NYC. (n.d.). Retrieved September 14, 2022, from <https://we.nyc/>

Women.nyc. (n.d.). Retrieved September 14, 2022, from <https://women.nyc/>

World Economic Forum (WEF). (2021). *Global Gender Gap Report 2021*.

Dell Technologies & HIS Markit (2019). *Dell 2019 Women Entrepreneur Cities (WE Cities) Index: Rating Global Cities' ability to attract and support High Potential Women Entrepreneurs*. Retrieved from https://i.dell.com/sites/csdocuments/CorpComm_Docs/en/Dell-WE-Cities-2019-Executive-Summary.pdf

Department on the Status of Women, City and County of San Francisco. (2020, July). *Equity, Entrepreneurship, and Economic Empowerment for Women*. Retrieved from <https://sfgov.org/dosw/sites/default/files/DOSW%20Economic%20Empowerment%20Report%202020.pdf>

Global Entrepreneurship Monitor. (2017). *Women's Entrepreneurship 2016/2017 Report*. Retrieved from <https://www.gemconsortium.org/file/open?fileId=49860>

International Labour Organization (ILO). (2015). *Women in Business and Management: Gaining Momentum* - Global Report. Retrieved from https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---dgreports/---dcomm/---publ/documents/publication/wcms_316450.pdf

Loayza, N. & Trumbic, T. (2021, February 23). Women, Business and the Law 2021: Women's economic empowerment is critical to resilient recovery efforts. *World Bank Blogs*. Retrieved from <https://blogs.worldbank.org/developmenttalk/women-business-and-law-2021-womens-economic-empowerment-critical-resilient-recovery>

McKinsey Global Institute, McKinsey & Company. (2015, September). *The Power of Parity: How Advancing Women's Equality Can add \$12 Trillion to Global Growth*. Retrieved from https://www.mckinsey.com/~media/mckinsey/industries/public%20and%20social%20sector/our%20insights/how%20advancing%20womens%20equality%20can%20add%2012%20trillion%20to%20global%20growth/mgi%20power%20of%20parity_full%20report_september%202015.pdf

OECD. (2018). *Bridging the Digital Gender Divide: Include, Upskill, Innovate*. Retrieved from <https://www.oecd.org/digital/bridging-the-digital-gender-divide.pdf>

Raday, F. (2019). *Economic Woman: Gendering Inequality in the Age of Capital*. Routledge.

מקורות מרכזיים

אוקסנברג, ש. (2020). נשים בצל הקורונה: השפעתם של משברים על שוויון מגדרי. שדולת הנשים בישראל.

הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. (2020, 5 במרץ). לקט נתונים לרגל יום האישה הבין-לאומי 2020.

הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים במשרד הכלכלה והתעשייה. (2018). יזמות נשים בישראל: מחקר מאפיינים וניתוח צרכים של נשים יזמיות בישראל - ממצאי ביניים.

כהן-טואטי, א. ודואק, ר. (2018). תמונת מצב בארץ ובעולם ביחס לגורמים המסייעים והמעכבים בפניית נשים צעירות להכשרה בסייבר ובטכנולוגיה והישארותן בהכשרות אלה. הכשרת נערות בסייבר ובטכנולוגיה: הגורמים המסייעים והמעכבים בחירה והתמדה בהכשרות אלה - אסופת מחקרים, 8. המרכז לחינוך סייבר.

לוי, ר. (2020, 12 באוקטובר). בצה"ל התגאו כי נשים מאיישות 50% מתפקידי הטכנולוגיה - רק שכחו לספר ששיחקו בהגדרות. *TheMarker*. נדלה מתוך <https://www.themarker.com/technation/2020-10-12/ty-article-magazine/.premium/0000017f-efd9-dc28-a17f-ffff047e0000>

מן, י. (2019). נשוב עם צאת הלבנה: אימהות ואבות בשוק העבודה הישראלי. שדולת הנשים בישראל.

המרכז למחקר כלכלי וחברתי של עיריית תל-אביב-יפו. (2021). נשים בתל-אביב-יפו בראי המספרים.

המרכז למחקר כלכלי וחברתי של עיריית תל-אביב-יפו. (2022). נשים בתל-אביב-יפו בראי המספרים (טרם פורסם).

המרכז למחקר כלכלי וחברתי של עיריית תל-אביב-יפו. (2021). שנתון סטטיסטי 2021 מס' 60 - עיקרי הנתונים והמגמות.

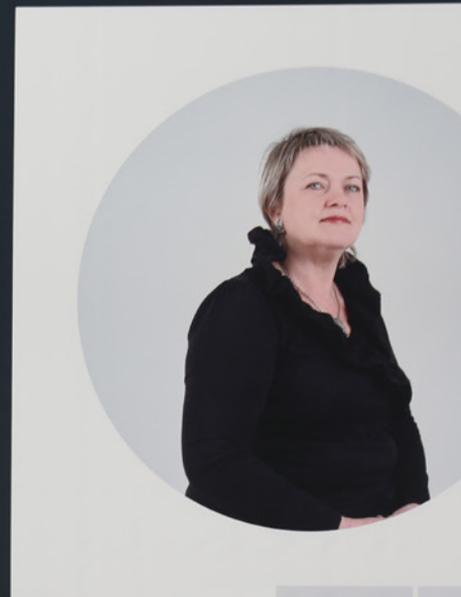
עיריית תל-אביב-יפו. (2021). 2020 אקוסיסטם החדשנות של תל-אביב-יפו: דוח חוסן וצמיחה.

צמרת-קרצ'ר, ה., הרצוג, ח. וחזן, נ. (2021). מדר המגדר: אישויון מגדרי בישראל 2021. מכון ון ליד.

רשות החדשנות. (2022). נשים בהייטק 2022: תמונת מצב.

Barcelona Activa (n.d.), Retrieved September 14, 2022, from <https://www.barcelonactiva.cat/en/home>

Chancel, L., Piketty, T., Saez, E., Zucman, G. et al. (2022). *World Inequality Report 2022*. World Inequality Lab. Retrieved from <https://wir2022.wid.world/>

לקריאת התכנית המלאה <